

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst do Din 2.-, do 100 vrst do Din 2.50, od 100 do 300 vrst do Din 3.-, večji inzerati petih vrst do Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UBEDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Dollfuss ubit — revolucija udušena Včeraj je na Dunaju izbruhnila hitlerjevska revolucija, ki se je razširila na vso državo — Kancelarja dr. Dollfussa so ubili — Revolucija je po večini udušena, le na štajerskem se vrše še ljute borbe

Dunaj, 26. julija. r. Avstrija je zopet postala torišče dogodkov, ki vzbujajo ne samo zanimanje, marveč tudi vznemirjenje vse Evrope. Odpor proti sedanemu režimu, ki se je doslej kazal v vedno hujši akciji teroristov, je prišel včeraj do revolucionarnega izbruha. Dunajska radio-postaja je včeraj okrog 13. docela nepričakovano obja-

vil, da je Dollfussova vlada odstopila. Vest je učinkovala kot bomba. Hitlerjevcem in drugim opozicionalcem je dala korajžo, pristaši režima pa so bili popolnoma desorientirani. Nastalo zmedo so izkoristili hitlerjevci in se skušali polastiti oblasti. Šele pozneje se je izvedelo, kako je prišlo do vesti o ostavki Dollfussove vlade.

javila smrt dr. Dollfussa z dostavkom, da je vlada gospodar položaja in da ne bo nikahkih izprememb v notranjepolitičnem kurzu.

Nemiri v provinci

Dogodki na Dunaju so imeli velik odmev tudi v provinci. V vseh večjih mestih in krajih so se zbrali hitlerjevci, socialisti in komunisti ter skušali izvršiti prevrat. V Gradcu, Linzu, Inomestu in drugih mestih je prišlo do krvavih nemirov. Nemški radio je širil vesti, da se je upornikom pridružil tudi del vojske in da se policija drži pasivno. Dunajski radio je te vesti demantiral. Pač na se potrjujejo vesti, da je polo-

njegovo mučeništvo je kardinal odredil, da morajo danes pa do pogreba vsak dan dve uri zvoniti z vsemi zvonovi v vseh avstrijskih cerkvah. Zvonjenje s stefanove cerkve na Dunaju je prenašala dunajska radiopostaja.

Vdova Dollfussa na potu na Dunaj

Rim, 26. julija. Vest o Dollfussovi smrti so sporočili njegovi vdovi, ki se mu di z otroki na letovanju v Riccione, sredi okoli polnoči. Vest so brzjavno oddali po naročilu podtajnika avstrijskega zunanjega ministrstva Karwinskoga, čigar žena je sročila Dollfussovi vdovi žalostno vest o smrti njenega moža. Vdova je takoj odpotovala na Dunaj, kamor prispe danes dopoldne, dočim je otroke vzela v varstvo Mussolinijeva žena.

Miklas vrnil na Dunaj

Dunaj, 26. julija. Zaradi revolucionarnih dogodkov, ki so izbruhnili včeraj, je predsednik republike snoči, ko so mu sporočili smrt dr. Dollfussa, takoj odpotoval s posebnim vlakom iz Beljaka na Dunaj, kamor je prispel davi ob 5. Na kolodvoru so ga pričakovali minister Schuschnigg, minister Fey in podtajnik Karwinsky, ki so ga podrobno obvestili o včerajšnjih dogodkih in o položaju. Predsednik republike se je takoj s kolodvora podal v kancelarsko palačo na Ballhausplatz in se poklonil mrtvemu kancelarju. Uro pozneje je zopet prišel in položil na krsto venec.

Revolucija na Dunaju

Uporniki so zasedli radio-postajo in kancelarsko palačo, kjer so ujeli dr. Dollfussa, Feya in Karwinskoga

Okrog 13. je zasedel v kancelarjevi palači ministrski svet. Takrat je dobil minister za javno varnost major Fey zaupno poročilo, da se v Siebensterngasse zbirajo ljudje v uniformah vojske in Heimwehra ter da najbrže pripravljajo neko akcijo. Ko je Fey o tem obvestil dr. Dollfussa, je bil ministrski svet takoj prekinjen ter so se sestali na posvetovanje dr. Dollfuss, Fey in državni podtajnik za javno varnost Karwinsky. Pozneje so pozvali tudi državnega podtajnika za vojsko generala Zechnerja. Dollfuss je takoj vsem naročil, naj izdajo potrebne ukrepe, da se prepreči vsak revolucionarni poizkus. Toda bilo je že prepozno. V trenutku, ko so ta posvetovanja še trajala, se je pripeljal na dvorišče kancelarjeve palače na Ballhausplatzu več tovornih avtomobilov, na katerih je bilo okrog 150 do 200 oboježenih heimwehrovcev in vojakov. V resnici so bili to hitlerjevci, ki so se preoblekli v vojaške in heimwehrovske uniforme, da bi lažje izvršili svoj namen. Hitlerjevci so takoj zasedli vso palačo, aretirali vse, ki so jih našli v pisarnah ter jih zaprli v skupno sobo. Kancelar dr. Dollfuss je hotel v drugi del palače in je stopil iz svoje sobe na hodnik. Tu so ga ustavili uporniki. Ker se je upiral, so oddali nanj več strelcov. Težko ranjenega so odvedli v stransko sobo, dočim so Feya in Karwinskoga z nekaterimi višjimi uradniki zaprli v Dollfussovo pisarno.

no prišel na balkon in prosil vojsko in policijo, naj ničesar ne podvzame proti upornikom.

Dollfuss ubit

Medtem se je izvedelo, da je kancelar dr. Dollfuss hudo ranjen. Minister Fey je z balkona prosil, naj pošljejo duhovnika. Kmalu nato je res prišel duhovnik, ki je podelil dr. Dollfussu sv. popotnico in poslednje olje. Ta vest je porazno vplivala na pristaše režima in hoteli so za vsako ceno rešiti ujetnike. Zato so poslali v kancelarjevo palačo dunajskega policijskega direktorja, da se pogaja z uporniki, ob enem pa so naprosili za posredovanje tudi nemškega poslanika na Dunaju. Po dolgotrajnih pogajanjih so naposled okrog 8. zvečer uporniki izpustili ujetnike, makar se je umaknila tudi vojska in policija. Izmed upornikov ni bil nihče aretiran in se trenutno še ne ve, kaj se je z njimi zgodilo.

Pozno zvečer je bila po dunajskem radiju objavljena vest, da je kancelar dr. Dollfuss ob 7.30 podlegel poškodbam. Pred svojo smrtjo je pozval k sebi ministra Feya in ga prosil, naj skrbi za njegovo rodbino, ki se mudi na obisku v Riccione kot gost Mussolinija, kamor je nameraval v dveh dneh odpotovati tudi kancelar dr. Dollfuss. Vest o smrti dr. Dollfussa je izzvala splošno potrtost v režimskih krogih in bojazen, da bi moglo priti sedaj do radikalnih izprememb. Zvečer ob 22.30 sta govorila v dunajskem radiju ministra Fey in Schuschnigg, ki sta popisala včerajšnje dogodke in ob-

čaj zlasti na štajerskem zelo napet. Tu so hitlerjevci zavzeli mnogo državnih uradov, aretirali predstavnike režima in prevzeli oblast. Heimwehr je proglasila mobilizacijo vseh svojih članov, prav tako pa so bile alarmirane vse garnizije. Z meje so potegnili vojskstvo v Gradec in druge večje centre. Ker je telefonski promet že od včeraj popoldne z inozemstvom prekinjen, podrobnosti zaenkrat še niso znane.

Kako je bil Dollfuss ubit

Uporniki so vdrli v njegovo pisarno in ga ustrelili — K njemu niso pustili ne zdravnika, ne duhovnika

Dunaj, 26. julija. AA. Novi zvezni komisar pri Heilmattienstu, Adam, je v radiju opisal okoliščine, v katerih je našel kancelar Dollfuss smrt. Kakih 10 do 12 oseb je vdrla v sobo, kjer je sedel Dollfuss. Njihov vodja je dvakrat ustrelil iz revolverja in zadel Dollfussa v prsi in vrat. K umirajočemu so nato poklicali majorja Feya, ki mu je Dollfuss sporočil svoje poslednje želje. Uporniki niso dovolili umirajočemu ne zdravniške pomoči ne verske tolažbe ter so pustili, da je kancelar sam v sobi umrl.

Pogajanja z uporniki
Popoldne se je razvila borba okrog kancelarjeve palače. Vsa sosedna poslopja so zasedli oddelki Heimwehra, palačo pa je obkrožila vojska. V palači so bili ujeti dr. Dollfuss, Fey in Karwinsky. Zato tudi vojska ni mogla streljati na upornike, ki so zagrozili, da bodo pri prvem strelu na nje ubili Dollfussa in vse ostale ujetnike. Uporniki se na vsa prigovarjanja niso hoteli udati in so zahtevali, naj dr. Dollfuss takoj poda ostavko. Telefonično so uporniki stopili v stike s predsednikom republike in zahtevali imenovanje nove vlade po njihovi želji. Temu pa se je predsednik republike Miklas upr in poveril vodstvo vladnih poslov prosvetnemu ministru Schuschniggu. Ministri, ki niso bili ujeti ali aretirani, so se takoj zbrali na posvet. Da bi rešili ujetnike, so ponudili upornikom, da jih brez kazni izpuste in jim dajo varno spremstvo do nemške meje, če izpuste Dollfussa in ostale. Minister Fey sam je ponov-

Dunaj, 26. julija. AA. Dolgoletni osebni sluga pokojnega kancelarja Dollfussa Leibhart, ki je pri včerajšnjih tragičnih dogodkih ostal pri svojem gospodarju, privede, da je v sobo, v kateri se je mučil zvezni kancelar, vdrla 12 oboježenih upornikov. Stopili so tri korake pred svojo žrtev in začeli streljati na kancelarja. Zadet v ramo in v vrat se je kancelar zgrudil na tla in dvakrat s slabim glasom zaječal na pomoč. Dva upornika sta prišla Leibharta takoj, ko so vdrli v sobo, za ramena in ga držala vse dotlej, dokler ni kancelar omahnil na tla. Nato so mu zapovedali da odide iz sobe, sami so pa ostali pri ranjenem kancelarju.

Dunaj, 26. julija. AA. Uradna »Wiener Zeitung« je izdala posebno izdajo z nekrologom pokojnemu kancelarju Dollfussu. Med drugim list ugotavlja, da je pokojni kancelar umrl ob 16.30 za dobljenimi ranami.

Dunaj, 26. julija. r. Truplo pokojnega kancelarja dr. Dollfussa je še vedno v kancelarski palači v sobi, kjer je bil ubit. Razen najbližjih sorodnikov in najvišjih predstavnikov oblasti ne puščajo nikogar v palačo. Truplo bo šele popoldne položeno na mrtvaški oder, ker še čakajo na prihod kancelarjeve vdove.

Vsi uporniki aretirani

Ker niso izpolnili stavljenih pogojev, so bili vsi aretirani in pridejo pred naglo sodišče

Dunaj, 26. julija. r. Kakor poročajo uradno, je vlada na Dunaju gospodar položaja, dočim se v provinci še vrše ljuti boji z uporniki. Posebno na štajerskem je položaj še vedno kritičen. Uporniki so zasedli vsa važna mesta. Le v Gradcu jih je vojaštvo pregnalo. Leoben, Bruck, Fürstenfeld in drugi industrijski centri so še vedno v rokah upornikov. Vlada je danes poslala na Štajersko močne vojaške oddelke, ki imajo nalogo, da za vsako ceno zadušijo upor. Na Dunaju je red in mir. Vsi

uporniki, ki so sodelovali pri včerajšnji akciji, so zaprti. Prvotno je vlada obljubila upornikom v kancelarski palači na posredovanje nemškega poslanika svobodno pot do nemške meje. Pogoji pa je bil, da ne sme biti nihče mrtve ali ranjen. Ko pa se je pozneje zvedelo, da je kancelar ubit, je vlada svojo obljubo umaknila in dala zvečer vse upornike aretirati. Prepeljali so jih v avtomobilih v Marokansko vojašnico, kjer so strogo zastraženi. Vsi pridejo pred naglo sodišče.

Samomor dr. Rintelena

Pod sumom sodelovanja z uporniki aretirani rimski poslanik dr. Rintelen je v zaporu izvršil samomor

Dunaj, 26. julija. r. Rimski poslanik dr. Rintelen, bivši minister in deželni glavar na Štajerskem, ki je bil znan simpatizer narodnih socialistov, je ponoči izvršil samomor. Ko je včeraj na Dunaju izbruhnila revolucija, se je nenadoma pojavil dr. Rintelen, ki je prispel z letalom iz Rima. Prva vest, ki so jo razširili hitlerjevci o ostavki vlade, je tudi naglašala, da je sestava nove vlade poverjena dr. Rintelenu. Ker so se uporniki, ki so bili obkoljeni v kancelarski palači, ponovno sklicevali nanj in ker je tudi poizkušal posredovati, so ga po zadušnem uporu aretirali in pridržali v preventivnem zaporu na vojnem ministrstvu. Kljub temu,

da je bil strogo zastražen, je dr. Rintelen uspelo, da je izvršil samomor. Prizadel si je smrtne rane in so ga v nezavestnem stanju prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Vsak čas pričakujejo, da bo izdihnil. Zapustil je samo listek, z besedami: »Z uporom narodnih socialistov nimam nobene zveze in sem na včerajšnjih dogodkih nedolžen.« Vest o samomoru je izzvala v vsej javnosti veliko senzacijo in splošno mislijo, da je imel zveze s hitlerjevci. Posebno ga obremenjuje dejstvo, da je brez poziva docela nepričakovano prispel na Dunaj, čim je izbruhnila revolucija.

Demarša velesil v Berlinu?

Med velesilami se vrše nujni razgovori o skupnih korakih za obrambo Avstrije proti nemškemu nasilju

Pariz, 26. julija. AA. V razumevanju resnosti včerajšnjih dogodkov na Dunaju, ki so se odigrali tik pred dogovorjenim sestankom med predsednikom italijanske vlade Mussolinijem in pokojnim kancelarjem Dollfussom, je imel francoski zunanji minister Louis Barthou snoči na Orsayemskem nabrežju važen sestanek z italijanskim poslanikom v Parizu grofom Pignatijem. Barthou in Pignati sta v glavnem razpravljala o morebitnih posledicah najnovejše hitlerjevske vstaje v Avstriji. V dobro poučenih pariških krogih trde, da nameravata Francija in Italija napraviti skupno demaršo v Berlinu. V francoskih političnih krogih so prepričani, da je glavni krivec včerajšnjih dogodkov na Dunaju nacionalno socialistično vodstvo v Nemčiji. Ta verzija je še bolj pridobila, ko se je v Parizu zvedelo, da so si morilci Dollfussa in napadali na njegove ministre izposlovali dovoljenje, da lahko neovirano odidejo iz Avstrije v Nemčijo, in sicer na izrecno zahtevo nemškega poslanika na Dunaju.

New York, 26. julija. AA. Tukajšnji listi mislijo, da bo avstrijska vlada uradno zaprosila za intervencijo evropskih velesil, da se zajamči neodvisnost države.

London, 26. julija. AA. Reuter poroča z Dunaja: Glede na glasove, ki so se razširili v inozemstvu in v tujih listih, da je avstrijska vlada uradno zaprosila za intervencijo velesil, da zaščitijo neodvisnost Avstrije, izjavljajo dunajski uradni krogi, da je ta vest najmanj preuranjena. Avstrijska vlada se doslej še ni posvetovala o možnosti takšne demarše pri velesilah.

Obvestilo diplomatskega zbora

Pariz, 26. julija. AA. Havas poroča z Dunaja: Na Dunaju in na štajerskem je proglašeno obsedno stanje. Ob eni zjutraj je vlada objavila, da je gospodarica položaja, Schuschnigg je ponoči sprejel člane diplomatskega zbora in jih obvestil o dogodkih na Dunaju.

